

Postavení státního zástupce v přípravném řízení trestním

Abstrakt

Diplomová práce je věnována tématu postavení státního zástupce v přípravném řízení trestním. Státní zástupce se pro účely přípravného řízení charakterizuje jako *dominus litis*, což značí význam jeho postavení v předsoudní fázi trestního řízení. Cílem práce je poskytnout ucelený přehled o činnosti veřejné žaloby v přípravném řízení a jejím významu. Hlavním smyslem práce je analyzovat problematiku nezávislosti postupu policejního orgánu na dozorovém státním zástupci a zkoumat míru diskrece státního zástupce při rozhodování v přípravném řízení.

První část práce se věnuje historickému vývoji postavení orgánů veřejné žaloby v českých zemích, který determinoval dnešní podobu státního zastupitelství. Na významných časových milnících je ukázáno, jakými pravomoci veřejní žalobci disponovali, jak bylo do jejich činnosti zasahováno a jakou roli v přípravném řízení zastávali. Druhá část se zevrubně věnuje státnímu zastupitelství jako takovému, definuje jeho ústavní zakotvení a právní pojetí. Věnuje se esenciálním otázkám s existencí veřejné žaloby spojeným, rozebírá dohled v rámci soustavy veřejné žaloby a otázku nezávislosti státních zástupců při postupu nejen v trestním řízení. Třetí část představuje přípravné řízení trestní, jeho základní znaky, účel, kterému slouží, stěžejní zásady tento úsek ovládající, jakož i jednotlivé fáze a formy tohoto předsoudního stadia. Část čtvrtá přináší vhled do dozoru státního zástupce nad přípravným řízením, detailně rozebírá historické pozadí vývoje vztahu státního zástupce a policejního orgánu, na kterém demonstruje etablování dominantního postavení veřejné žaloby. Jejím obsahem jsou nejen jednotlivá oprávnění státního zástupce, kterými pro účely výkonu dozoru disponuje, ale také odpověď na otázku nezávislosti postupu policejního orgánu na státním zástupci. Pátá část rozebírá rozhodovací pravomoci státního zástupce v přípravném řízení, a to s užším zaměřením na problematiku odklonů. V této části jsou představeny jednotlivé odklony, které může státní zástupce v přípravném řízení využít, a je zhodnocena míra diskrece státního zástupce při užívání těchto institutů. Poslední část se věnuje návrhům na změnu aktuální právní úpravy a jejím recentním novelám. Pojímá do sebe také reflexi nad možným novým trestním řádem a ukotvením veřejné žaloby v jeho rámci.

Klíčová slova: státní zástupce, policejní orgán, odklony